

Forslag til folketingsbeslutning om videreførelse af ledsageordningen efter folkepensionsalderens indtræden.

(Beslutningsforslag nr. B 57).

Medlemmer af Folketinget Per Dalgaard (DF) og Peter Skaarup (DF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til forsvarsministeren:

»Hvilke planer har regeringen for arealet Bådsmandsstrædes Kaserne (Christiania) på Christianshavn?«

(Forespørgsel nr. F 16).

Medlemmer af Folketinget Niels Helveg Petersen (RV) og Marianne Jelved (RV) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til statsministeren:

»Hvilke oplysninger kan statsministeren give om, hvorledes regeringen vil sikre uafhængigheden for Det Danske Center for Menneskerettigheder i overensstemmelse med FN's Generalforsamlings resolution 48/134 af 20. december 1993?«

(Forespørgsel nr. F 17).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

I dag er statsministeren, udenrigsministeren og integrationsministeren til stede.

Jeg skal oplyse, at der til statsministeren indtil nu – i den rækkefølge man har anmeldt sig – er anmeldt følgende spillere:

1. Keld Albrechtsen
2. Jacob Buksti
3. Ritt Bjerregaard
4. Morten Helveg Petersen
5. Niels Helveg Petersen
6. Jeppe Kofod
7. Aage Frandsen

Det er ufornuddent at spørge, om der er flere spillere til statsministeren, for vi når ikke de syv, der er anmeldt.

Til udenrigsministeren er der anmeldt følgende spillere:

1. Morten Østergaard
2. Holger K. Nielsen

Jeg bør for en ordens skyld spørge, om der er andre hovedspillere til udenrigsministeren. (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Til integrationsministeren er der anmeldt følgende spillere:

1. Ole Stavad
2. Margrethe Vestager
3. Kamal Qureshi

Det er min agt i lighed med spørgetiden sidste tirsdag at disponere således, at der tidsmæssigt inden for den ramme, vi har til rådighed, nemlig ca. en time, bliver mulighed for at stille spørgsmål til alle tre ministre. Derfor bliver der næppe mulighed for afvikling af flere end fire spørgsmål til statsministeren.

Spm. nr. US 21

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge statsministeren, om statsministeren er enig med mig i, at den diskussion, der internationalt har været om Det Danske Center for Menneskerettigheder, har skabt et problem for Danmarks internationale anseelse, et problem, der blev forstærket med udenrigsministerens optræden i BBC.

Jeg vil godt spørge statsministeren, hvad regeringen vil gøre for at genoprette Danmarks internationale anseelse. Det er jo meget pinagtigt at være vidne til, at Danmark, som gennem årtier har været et land, som er blevet opfattet som frontkæmper på menneskerettighedsområdet, nu står stemplet i den internationale offentlighed som et land, der nedprioriterer menneskerettighederne.

Jeg håber, at statsministeren er enig med mig i, at det er et dybt alvorligt problem, vi står overfor, som statsministerens ministre har været med til at skabe.

Derfor vil jeg godt spørge statsministeren: Hvad vil der blive gjort, og hvilke klare signaler vil der blive sendt både her i Danmark og til udlandet om menneskerettighederne i den kommende tid?

Formanden:

Da jeg gerne vil nå at afvikle så mange spørgsmål som muligt inden for 1 time, det skulle jeg have sagt før, finder jeg det hensigtsmæssigt at fastsætte en grænse for, hvor mange medspørgere, der kan deltage. Det antal har jeg i dag sat til tre.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan sige, at jeg er fuldstændig uenig med hr. Keld Albrechtsen i, at sagen skulle være en belastning for Danmark i udlandet. Derfor er der heller ikke noget at genoprette i den her sag.

Kl. 13.05

Jeg kan sige, at Danmark fortsat er og skal være en frontkæmper, når det gælder spørgsmålet om menneskerettigheder, nationalt såvel som internationalt. Det lægger regeringens model også op til.

Regeringen vil oven i købet oprette en særlig enhed i Udenrigsministeriet, der skal beskæftige sig med menneskerettigheder, og for så vidt angår den særlige del af menneskerettighedsfunktionen, der består i at være, skal vi sige, vagthund også over for den danske regering, vil regeringen naturligvis i sin model sikre frihed og uafhængighed for den pågældende institution. Regeringen vil fremlægge lovforslag om det, som vil blive fremsat senest den 1. marts.

Keld Albrechtsen (EL):

Når man går ud og siger, at man vil lægge overvågningen af menneskerettighederne ind under Udenrigsministeriet og man vil lægge noget af det ind under DUPI-modellen, som jo også er dybt afhængig af regeringen, og samtidig siger, at det er uafhængigt, så kan statsministeren forhåbentlig godt selv se, at det kommer man ikke ret langt med, i hvert fald ikke i den internationale presse.

Derfor vil jeg godt spørge statsministeren: Hvad er det for en model, som et eller andet sted må ligge i statsministerens formulering om, at han vil sikre uafhængighed? Det forekommer mig at være fuldstændig meningsløst at påstå, at noget, som er lagt ind under regeringen, er uafhængig af regeringen.

Statsministeren må tilgive mig, men det er altså svært at forstå. Derfor håber jeg, at statsministeren kan løfte sløret for, hvordan den uafhængighed vil blive sikret.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Regeringen har ingen planer om at lægge noget ind under regeringen, sådan som hr. Keld Albrechtsen formulerer det. Det, der er regeringens plan, er at sammenlægge en række forskningsinstitutioner, som i dag udfører beslægtet forskning i en række internationale emner.

Det gør vi med henblik på at skabe et virkeligt kraftcenter, der kan sikre dansk forskning i international politik og i en række internationale spørgsmål på et meget højt niveau. Det gør vi bedst ved at lægge kræfterne sammen. Der er ved knopskydning skudt en række institutioner op i de senere år, som vi nu lægger sammen i én.

For så vidt angår det særlige spørgsmål om menneskerettigheder, så gælder det også, at forskning i menneskerettigheder med stor fordel kan lægges sammen med forskning i en række andre internationale politikspørgsmål.

Den særlige funktion, der ligger i at overvåge, om også den danske regering overholder menneskerettighederne, skal naturligvis finde sted i en institution, der er fri og uafhængig, og sådan vil regeringen også sikre det i den model, vi bygger op. Det vil fremgå af det lovforslag, regeringen fremsætter.

Keld Albrechtsen (EL):

Skal det forstås på den måde, at dette sammenlagte forskningsorgan, som altså også skal overvåge spørgsmålet om menneskerettighederne, og som skal gøre det uafhængigt af regeringen, vil få en ledelse, som i enhver henseende er uafhængig af regeringen?

Det vil altså ikke, som DUPI i dag, have en bestyrelse, der for en stor dels vedkommende består af repræsentanter for regeringen? Det vil ikke have en af regeringen udpeget direktør? Der vil i det hele taget være vandtætte skotter mellem regeringsapparatet og et sådant organ. Er det det, statsministeren siger? Det vil det være rent logisk, hvis det, statsministeren siger, skulle hænge sammen.

Jeg vil godt bede statsministeren tage stilling til, om det helt præcist er sådan, det, statsministeren har sagt, skal opfattes.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Rent faktisk sidder regeringen i øjeblikket og arbejder på denne model, og hvordan den nøjagtig vil blive udformet, vil fremgå af det lovforslag, som regeringen præsenterer inden for få uger, og hr. Albrechtsen må have tålmodighed indtil da.

Lad mig understrege endnu en gang: Denne regering lægger megen vægt på spørgsmålet om menneskerettigheder. Det fremgår også af regeringsprogrammet, i og med at der oprettes en særlig enhed i Udenrigsministeriet, der skal beskæftige sig med menneskerettigheder. Så fra starten har regeringen markeret, at det naturligvis er et emne, der optager regeringen meget.

Regeringen er meget opmærksom på, at den særlige kontrolfunktion, der også ligger i Det Danske Center for Menneskerettigheder, naturligvis skal foregå frit og uafhængigt af regeringen.

Aage Frandsen (SF):

Statsministeren svarede på et spørgsmål fra hr. Keld Albrechtsen, at Danmarks omdømme ikke havde lidt skade, og at der derfor heller ikke var noget at genoprette.

Kl. 13.10

Jeg vil godt i den forbindelse spørge: Er det ikke korrekt, at FN's Højkommissær for Menneskerettigheder har henvendt sig til den danske regering og statsministeren, ud fra en bekymring om at Danmark i forbindelse med at nedlægge Centeret for Menneskerettigheder er ved at ødelægge noget af det, som Danmark har, og i den forbindelse også fremhævede, at Danmark har været et foregangsland, et forbillede, sådan er det i hvert fald citeret i en del af den danske presse, for andre lande?

Det kan godt være, at statsministeren ikke mener, at man har fået et dårligt omdømme, men det er i hvert fald gået ind hos Højkommissæren for Menneskerettigheder, at det er et knap så godt billede af Danmark.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at jeg har modtaget et brev fra Højkommissæren for Menneskerettigheder. Jeg opfattede brevet som en henvendelse, der blot skulle sikre, at i den nye struktur, regeringen planlægger, etableres menneskerettigheds-spørgsmål på en sådan måde, at det opfylder de principper, som vi tidligere har skrevet under på i FN. Det har jeg kunnet bekræfte i mit svar til Højkommissæren, og så er den sag sådan set ikke længere.

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om der ikke er lidt selvmodsigelse i at sige, at regeringen vil fremme menneskerettigheder og har det højt på dagsordenen, samtidig med at det første kon-

krete skridt, man tager, er at nedlægge Det Danske Center for Menneskerettigheder, som jo er et internationalt anerkendt center, som har været et forbillede for mange andre centre rundt omkring i verden.

I den sammenhæng vil jeg spørge til det, som statsministerens forgænger som formand, hr. Uffe Ellemann-Jensen, skrev i et indlæg i går, nemlig at enten må et nyt og samlende institut for udenrigspolitisk forskning gøres fuldstændig uafhængigt af regeringen, eller også må der fortsat eksistere et helt selvstændigt institut, der overvåger menneskerettighederne i overensstemmelse med FN's principper: Er statsministeren enig i det udsagn eller ej?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Jeppe Kofods spørgsmål baserer sig på en misforståelse, for regeringen har ikke lagt op til at nedlægge Centeret for Menneskerettigheder. Det, regeringen foreslår, er, i lighed med hvad vi gør på en række andre områder, at sammenlægge en række institutioner netop med henblik på at gøre dem stærkere.

Jeg tror såmænd, at resultatet af en sådan indsats kan være, at der bliver endnu bedre og stærkere ressourcer til bl.a. at forske i spørgsmål om menneskerettigheder. I stedet for at have det splittet op på en hel masse institutioner samler vi kræfterne og laver et virkeligt kraftcenter.

For så vidt angår den del af Menneskerettighedscentrets arbejde, der handler om at holde den danske regering i ørerne, har jeg nu svaret flere gange, men gentager det gerne: Regeringen vil naturligvis sikre, at det sker på en sådan måde, at institutionen er fri og uafhængig. Det er jo også det, hr. Uffe Ellemann-Jensen lægger op til i sin artikel. Jeg kan sige, at regeringen er fuldstændig på linje.

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om statsministeren kan forstå de udenlandske journalister, når de ser på den danske debat, hvor Dansk Folkeparti sætter det som et politisk mål bl.a. at nedlægge Dansk Folkeparti. Statsministeren har selv i sin nytårstale peget på, at nogle af de organisationer, som man ville nedlægge, var offentligt finansierede smagsdommere.

Jeg vil gerne spørge statsministeren: Kan statsministeren forstå, at den udenlandske kritik kommer som følge af de udsagn, eller mener statsministeren, at den udenlandske journalistiske stab totalt har misforstået det hele?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Ganske vist har regeringen fremlagt en omfattende plan til at nedlægge råd og nævn og institutioner, men dog ikke Dansk Folkeparti.

Jeg vil så føje til, at den kritik, der har været i visse udenlandske medier – jeg vil nu sige, at det er yderst behersket, hvad der har været – i høj grad er baseret på en misforståelse af regeringens hensigter med det her.

Regeringens hensigt er ikke at stoppe forskning i menneskerettigheder, men tværtimod at få styrket den danske forskning i en række internationale spørgsmål, herunder menneskerettigheder, som bør ses i sammenhæng med en række af de spørgsmål, som forskningsinstitutioner på området i øvrigt beskæftiger sig med. Vi får altså et mere slagkraftigt forskningscenter ved at lægge kræfterne sammen.

Kl. 13.15

Så vil jeg gerne understrege, at for regeringen betyder menneskerettigheder meget, og jeg har altid som liberal politiker lagt meget vægt på, at der eksisterer grundlæggende menneskerettigheder, frihedsrettigheder, som skal respekteres.

Keld Albrechtsen (EL):

Statsministeren ville ikke gå fuldstændig til bunds i spørgsmålet om uafhængighed af regeringen. Statsministeren sagde, at vi måtte vente, at der arbejdedes på det, men statsministeren sagde samtidig – sådan fortolkede jeg det, han sagde – at han var enig med Uffe Ellemann-Jensen.

Betyder det, at statsministeren i dag kan meddele, at uanset detaljerne, som man sidder med i regeringen, vil der enten blive tale om et selvstændigt, fuldstændigt uafhængigt menneskerettighedscenter, som vi har det nu, eller der vil blive tale om, at den sammenlagte institution vil blive fuldstændig et hundrede procent aldeles uafhængigt af regeringen, både når det gælder bestyrelse, når det gælder udpegnings af direktør, når det gælder sikkerhed for bevillingerne osv., for sådan tolker jeg den melding, der kom fra Uffe Ellemann-Jensen. Men statsministeren lod altså en uklarhed stå i sit svar til mig, og jeg håber, at han vil være i stand til at fjerne den uklarhed i det svar, jeg imødeser nu.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan ikke føje mere til det, jeg allerede har svaret. Jeg kan kun sige, at den model, regeringen vil vælge for så vidt angår menneskerettighedscentret, vil være i overensstemmelse med de

principper, som Danmark selv har skrevet under på i FN. Detaljerne bliver fremlagt i det lovforslag, som regeringen vil præsentere senere.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 22

Jacob Buksti (S):

Jeg vil gerne takke statsministeren, fordi statsministeren har fundet tid til at være til stede under spørgetimen her i dag. Jeg har forstået, at det er noget, man skal være meget taknemlig over, at statsministeren har tid til.

Det er sådan, at jeg stillede et § 20-spørgsmål efter Folketingets forretningsorden fredag formiddag til statsministeren, hvori jeg spurgte statsministeren, om statsministeren som formand for partiet Venstre var vidende om, at Venstres sekretariat frem til valgdatoen den 20. november gav vildledende oplysninger til borgerne om indholdet af skattestoppet. Til min store forundring fik jeg det svar fra Lovsekretariatet, at statsministeren ikke kunne finde tid til at komme og besvare spørgsmål mundtligt i Folketinget før den 20. februar.

Jeg vil gerne høre statsministeren, om statsministeren virkelig mener, at det er en tilfredsstillende kommunikation og kontakt med Folketinget, at det er sådan, at et spørgsmål, der er stillet den 18. januar kl. 8.54, ikke kan besvares før godt en måned senere.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

For det første kan jeg sige til hr. Buksti, at jeg tror, jeg allerede har optrådt flere gange i tirsdagsspørgetimen end min forgænger.

For det andet kan jeg så oplyse, at når jeg beklageligvis ikke kan være til stede i morgen, er det, fordi jeg skal besøge den tyske kansler Schröder som led i de danske forberedelser til at overtage formandskabet for EU den 1. juli. Jeg beklager, at det indimellem går ud over nogle onsdage. Det beklager jeg meget, for jeg lægger meget vægt på at kunne være til stede i Folketinget, men hr. Buksti bliver altså nødt til at respektere, at der også er en opgave i bedst muligt at forberede Danmarks overtagelse af formandskabet den 1. juli.

Jacob Buksti (S):

Jeg er fuldstændig klar over, at statsministeren naturligvis har andre forpligtelser end Folketinget.

get, men hvorfor kan det så være, at der skal gå en hel måned – der var jo også den følgende onsdag – for det er sådan, at vi har en mødefri uge, hvor statsministeren måske i øvrigt kunne få tid til nogle af de andre gøremål.

Jeg vil bare høre, om det er sådan, at statsministeren har tænkt sig at tilrettelægge sin kontakt med Folketinget sådan, at statsministeren har tænkt sig at komme om tirsdagen, og vi så kan få sådan en eller anden tidsplan for resten af samlingen for, hvornår statsministeren har tænkt sig at komme.

Hvis det er sådan, at det skal tage så lang tid, så kunne jeg da godt tænke mig at høre statsministeren med hensyn til det substantielle, om statsministeren som formand for partiet Venstre er vidende om, at Venstres sekretariat helt frem til den 19. november om aftenen gav vildledende oplysninger til borgerne om indholdet af skattestoppet.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Om den første del af det med rejseplanerne er jeg nødt til at sige, at ud over dem, der er lagt ind, efter at jeg selv blev ny statsminister, har jeg altså også måttet overtage en kalender, som var tilrettelagt, inden jeg blev statsminister, og det har jeg også respekteret af hensyn til dem, jeg skulle besøge. Hr. Buksti må altså respektere, at sådan kan det også være.

Kl. 13.20

Der er ikke fra min side noget bevidst ønske om ikke at møde op i onsdagsspørgetiden. Jeg vil gøre det lige så hyppigt, som jeg overhovedet kan, idet jeg samtidig må påse, at der også er andre forpligtelser.

I øvrigt sætter jeg også en ære i meget hurtigt at svare på hr. Bukstis skriftlige spørgsmål. Desuden får hr. Buksti jo altså muligheden for at spørge i dag, og det er jeg glad for. For jeg kan roligt sige, at der ikke fra Venstres side er givet vildledende oplysninger om skattestoppet. Skattestoppet er trådt i kraft, akkurat som vi gik til valg på, nemlig fra dag 1, hvor den nye regering har overtaget ansvaret.

Jacob Buksti (S):

Nu går jeg ud fra, at statsministeren er en belæst mand, og at statsministeren også læser aviser, herunder også læserbreve fra borgere, som føler sig dybt forundrede over de svar, man har fået fra partiet Venstres sekretariat.

Det kan jo ikke være ukendskab fra statsministerens side, at man ikke har set f.eks. Morgen-

avisen Jyllands-Posten for den seneste tid, hvor en pensionist fra Hinnerup får følgende svar fra Venstres sekretariat – det får han den 19. november kl. 18.34: «Hvis du eksempelvis betaler 10.000 kr. i ejendomsværdiskat for 2001, betyder skattestoppet, at du ikke kan komme til at betale 1 krone mere end 10.000 kr. næste år.»

Det svarer da ikke til, hvad statsministeren nu siger, at det er 2001 plus 5 pct.

Man kan også gå ind på Venstres hjemmeside den dag i dag – der står de samme formuleringer. Og det er jo ikke sådan, at der i den formulering, som statsministeren kom med bl.a. til undertegnede den 12. december, ligger en overraskelse. Venstre vidste jo godt, at forskudsskemaerne og de kommunale budgetter var lagt, for det var de i begyndelsen af oktober.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Skattestoppet er trådt i kraft, akkurat som det er sagt hele tiden, nemlig på den måde, at det, regeringen kan påtage sig ansvaret for, jo er de beslutninger, der træffes efter den dag, hvor regeringen er trådt til. Og fra dag 1 er det sådan, at der ikke bliver indført én ny skat; der sker ikke nogen forhøjelse af en eksisterende skat eller afgift, og på den måde er skattestoppet trådt i kraft, akkurat som vi havde lovet vælgerne.

For så vidt angår det særlige spørgsmål om ejendomsværdiskatten, ja, så gælder det altså, at den tidligere regering automatisk havde forhøjet ejendomsværdiskatten med 5 pct. for 2002, og så er det altså det, der gælder som udgangspunkt. Og selv om den offentlige ejendomsvurdering skulle stige med mere end 5 pct., kommer man alligevel ikke af med mere end 5 pct. Så på den måde er skattestoppet trådt i kraft.

Men jeg glæder mig utrolig meget, når hr. Buksti og andre socialdemokrater rejser spørgsmål om skattestoppet. For hver eneste gang minder det vælgerne om, hvor godt det er, man har fået en ny regering, som mener skattestoppet alvorligt.

Jacob Buksti (S):

Jeg må sige, at jeg altid har været imponeret over statsministerens demagogiske talent. Det, jeg spørger om, er konkret, om den formulering, som er udsendt fra Venstres sekretariat så sent som den 19. november om aftenen, ikke er korrekt. Den kan da ikke læses anderledes, end at det er 2001, hverken mere eller mindre.

Statsministeren kan da heller ikke med sin fortid bl.a. som skatteminister være uvidende

om, at de kommunale budgetter og fremskrivningen med de 5 pct., som er foregået automatisk, har fundet sted i begyndelsen af oktober. Begyndelsen af oktober er da tidligere end den 20. november. Så hvorfor kan det være, at Venstre og statsministeren først får en åbenbaring efter valget?

Det ville da have været mere reelt, mere ærligt, hvis statsministeren her sagde, hvad det var, det drejede sig om, nemlig at statsministeren ikke havde været opmærksom på det. Det kan da ikke være rigtigt, at borgere, som skriver bl.a. til Jyllands-Posten, alle sammen ikke har forstået noget som helst af, hvad Venstres skattestop er. Det kunne jo være, det var, fordi Venstre havde misinformeret om, hvad det var.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Venstre har aldeles ikke misinformeret. Men det er jo klart, at i samme øjeblik skattekort er udskrevet, beslutninger er truffet om forhøjelse af skatter og afgifter, er det jo en enormt omfattende operation at rulle det hele tilbage. Så skal man også til at rulle den lettelse af bundskatten tilbage, som lå i den tidligere regerings samlede skatteplan for 2002. For ganske mange skatteydere ville det ikke være nogen fordel. (*Munterhed*). Nå ja, men sådan er det.

Derfor har vi gjort nøjagtig det, vi har sagt til vælgerne inden valget, nemlig at skattestoppet er trådt i kraft fra dag 1, hvor den nye regering er trådt til. Det, den nye regering kan tage ansvar for, er selvsagt de beslutninger, som vi selv har ansvaret for. Vi kan altså ikke påtage os ansvaret for, hvad den tidligere regering har gjort.

Kl. 13.25

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil godt vende tilbage til statsministerens svar på noget af det første, som hr. Buksti spurgte om, nemlig statsministerens medvirken ved onsdagsspørgsmål.

Først en serviceoplysning: Der var fra et medlem af SF's folketingsgruppe, så vidt jeg husker, syv spørgsmål, som oprindeligt var afleveret til statsministeren til besvarelse i morgen. Mener statsministeren, at de spørgsmål, man stiller om onsdagen, kan besvares om tirsdagen i spørgetimen?

For det andet: Hvordan var Venstres indstilling, da statsministerens parti var opposition til den daværende statsministers medvirken om

onsdagen i onsdagsspørgetiden? Var det ikke sådan, at man fra Venstres side lagde meget vægt på og i øvrigt også stillede mange spørgsmål om onsdagen ud fra en forventning om, at statsministeren var til stede?

Op det tredje er: Hvordan mener statsministeren, at kontakten vil være mellem Folketing og regering, hvis statsministeren ikke i tilstrækkeligt omfang medvirker om onsdagen? Jeg kan godt forstå, at hver anden onsdag måske kan lade sig gøre, men tre onsdage plus en friuge – er det kutyme i fremtiden?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Der er ikke nogen hemmelighed om min kalender. Den første onsdag, hvor jeg ikke kunne være til stede her, var jeg på officielt besøg i Slovakiet.

Når jeg ikke kan være til stede i morgen, er det, fordi jeg er på besøg i Berlin. Den næstfølgende onsdag er det på grund af et for længst planlagt – fra før jeg trådte til – officielt besøg i Slovenien, altså et besøg, som har at gøre med, at Danmark skal forberede sig på at føre forhandlingerne om en udvidelse af EU.

Jeg har klart den opfattelse, at statsministeren såvel som andre ministre i videst muligt omfang skal være til stede om onsdagen for at besvare onsdagsspørgsmål. Jeg har også tilkendegivet, at jeg i videst muligt omfang, og det vil faktisk sige, når jeg er i landet, vil møde op i tirsdags-spørgetimen.

Jeg vil gøre alt, hvad jeg kan, for at betjene Folketinget. Med hensyn til rejseplanen kan jeg i øvrigt tilføje, at jeg også skal til Grønland, for det er jo en vigtig ting som ny statsminister også at markere over for rigsfællesskabet at være i kontakt meget hurtigt.

Jeg beklager, at det er sådan, at det er gået ud over nogle onsdage, men lige netop i starten efter at være trådt til som ny statsminister kan det altså ske, at kalenderen er sådan.

Jeg skal klart tilkendegive, at jeg til det yderste har et ønske om at være til stede og besvare spørgsmål i Folketinget, når det ønskes.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Det næste spørgsmål er stillet af fru Ritt Bjerregaard, og jeg kan allerede nu sige, at det bliver det sidste spørgsmål, vi når til statsministeren.

Spm. nr. US 23**Ritt Bjerregaard (S):**

Spørgsmålet ligger i forlængelse af nogle af de spørgsmål, der er stillet. Regeringen kom her den 17. januar 2002 med udspillet til en ny udlændingepolitik, og det er jo klart, at et sådant udspil, sådan som det blev præsenteret, rejser en lang række spørgsmål.

Man kan sige, at der næsten er lige så mange spørgsmål, som der er besvarelser her i papiret. Og der har der udviklet sig en lidt mærkelig praksis omkring spørgsmål, der er stillet i forbindelse med råd og nævn, nemlig at ministre bare henviser til, at man må vente med at få svar, til regeringen kommer med finansloven.

Derfor vil jeg gerne spørge, hvordan statsministeren vil sikre, at Folketinget bliver inddraget i udviklingen omkring integrationspolitikken, sådan at vi nu ikke risikerer, at vi ikke kan få svar på nogle af de mange spørgsmål og skal nøjes med en henvisning til, at der engang i marts måned kommer nogle lovforslag.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

En af metoderne er jo, at integrationsministeren kommer til stede i Folketinget. Det er faktisk grunden til, at jeg har besluttet, at integrationsministeren skal være med i dag, for jeg er enig med fru Ritt Bjerregaard i, at drøftelsen også bør finde sted her i Folketingssalen.

Proceduren fra regeringen vil være, at efter at oplægget nu er blevet offentliggjort og præsenteret for en kreds af borgmestre, vil vi opmærksomt lytte til den inspiration, som bl.a. borgmestrene kan give os, med henblik på at påbegynde udarbejdelsen af konkrete lovforslag. De vil vel kunne være færdige omkring den 1. februar, og forslagene sendes så til høring med henblik på, at de kan fremsættes for Folketinget inden den 1. marts.

Det vil altså sige, at der sådan rent lov kvalitetsmæssigt bliver rig lejlighed til undervejs at gøre sig bekendt med, hvad der ligger i forslagene, og komme med kommentarer.

Kl. 13.30

Ritt Bjerregaard (S):

Må jeg forstå statsministerens svar på denne måde: Når integrationsministeren er til stede her i dag, så der er mulighed for en mundtlig diskussion under de former, der nu gælder for tirsdagen, betyder det så også, at regeringen vil sva-

re på de spørgsmål, der bliver stillet i de forskellige udvalg vedrørende integrationsforslagene, sådan som de foreligger, og at vi ikke skal nøjes med henvisning til, at man forbereder lovgivning?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

I det omfang, der allerede foreligger færdige modeller på de enkelte områder, kan og skal ministrene selvfølgelig svare, hvis der bliver stillet spørgsmål i udvalgene.

Det, der bør være respekt for, er, at der nu er lagt et oplæg frem, der – som fru Ritt Bjerregaard rigtigt påpeger – på en række punkter lægger op til spørgsmål og drøftelser, men hvor regeringen endnu ikke har færdige modeller, netop fordi vi gerne vil drage bl.a. kommunale repræsentanter ind. Da er det jo ikke muligt for ministrene på nuværende tidspunkt at give klare eller færdige svar, hvis der spørges i folketingsudvalgene. Men på de områder, hvor der allerede er en afklaring, er der selvfølgelig ikke noget til hinder for, at ministeren kan give svar på spørgsmål, der stilles i udvalgene.

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg vil gerne takke statsministeren for, at vi på dette område ikke risikerer at havne i rene standardsvar fra ministeren, men at vi kan spørge direkte til indholdet og også kan forvente at få svar. Tak for det.

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil først lige beklage min tidligere fejl i formuleringen over for Dansk Folkeparti.

Jeg vil gerne spørge i forlængelse af statsministerens svar om vigtigheden af at være til stede om onsdagen. Som statsministeren udtrykte det, er regeringens kalender vel til at forudsige i længere tid frem, og er det så ikke uhensigtsmæssigt, at onsdagen efter, at en stor udlændingepakke bliver lanceret, er integrationsministeren ikke til stede i spørgetiden? Finder statsministeren det ikke uhensigtsmæssigt?

Formanden:

Medspørgere til fru Ritt Bjerregaards hovedspørgsmål skal ligge i forlængelse af fru Ritt Bjerregaards spørgsmål, og det spørgsmål, hr. Kamal Qureshi rejste, fører tilbage til det foregående spørgsmål. Men jeg skal ikke afskære statsministeren, hvis der er ønske om at svare.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Nok blander jeg mig som statsminister i mange ting, men dog ikke i ministrenes rejseplaner.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Vi går herefter videre til udenrigsministeren, hvor den første spørger er hr. Morten Østergaard.

Spm. nr. US 24

Morten Østergaard (RV):

I Politiken den 22. januar 2002 er udenrigsministeren i forbindelse med sagen om behandlingen af krigsfanger på Guantanamo-basen i Cuba citeret for følgende:

»Jeg forventer, at USA lever op til de internationale konventioner.«

Med udtalelserne fra USA's forsvarsminister, Donald Rumsfeld, ligeledes refereret i Politiken af dags dato, må vi konstatere, at udenrigsministerens forventninger er blevet skuffede. Ifølge USA's forsvarsminister bliver fangerne »... for de flestes vedkommende behandlet, som konventionen foreskriver ...«, og andetsteds fremgår det, at de behandles »... i det store og hele i overensstemmelse med Genèvekonventionen.«

Det er altså ikke alle fanger, der behandles, som konventionerne foreskriver. Der er naturligvis ingen tvivl om, at USA, jf. aktivering af Atlantpagtens artikel 5, har ret til at tage de soldater til fange og gennem rettergang stille dem til regnskab for deres handlinger. Men spørgsmålet er, om regeringen deler den amerikanske forsvarsministers opfattelse af internationale konventioner som noget, der blot i det store og hele og for de flestes vedkommende skal overholdes, eller om man i lighed med EU's udenrigspolitiske talsmand Javier Solana planlægger at gøre opmærksom på holdningsforskellen over for den amerikanske regering.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Lad os først slå fast, at regeringen ligesom Folketinget i sin helhed, har jeg indtryk af, støtter USA's kamp mod terrorismen, og at regeringen lægger vægt på, at de, der tages til fange i denne kamp, behandles humanitært i overensstemmelse med de grundlæggende garantier, der gælder ifølge den humanitære folkeret.

De skal behandles humanitært, dvs. med respekt for deres integritet og religion og de krav, de har om en retfærdig rettergang, og jeg noterer, at USA vil sørge for, at de tilfangetagne Al-Qaida- og Talebanmedlemmer får en korrekt behandling i overensstemmelse med de internationale beskyttelsesregler. Jeg konstaterer også, at Det Internationale Røde Kors vil få adgang til at besøge fangerne. Det er selvsagt positivt, og regeringen har, indtil andet er bevist, selvfølgelig kun tillid til, at USA vil overholde sine internationale forpligtelser.

Med hensyn til retsopgøret med terroristerne er regeringens politik klar: Alle terrorister skal retsforfølges for deres ugerninger, uanset hvor og af hvem de er begået. Men når det er sagt, skal al retsforfølgning selvfølgelig også ske i overensstemmelse med internationale retssikkerhedsgarantier.

Desuden kan jeg lige sige, at Den Europæiske Union ikke har taget stilling til en demarche over for USA. Vi har Rumsfelds udtalelser, de kan fortolkes på mange måder, og de er ikke særlig præcise. Men vi må gå ud fra, at man respekterer den humanitære folkeret, og det vil også være den indstilling, vi vil have i EU.

Morten Østergaard (RV):

Så vil jeg spørge udenrigsministeren, om svaret skal opfattes således, at også når det gælder regeringens planer om at overholde internationale konventioner, som de omtales i regeringens udspil af 17. januar om en ny udlændingepolitik, skal det tilsvarende opfattes som »i det store og hele« og »for de flestes vedkommende«.

Keld Albrechtsen (EL):

Ministeren siger, at han kun kan have fuld tillid til, at USA overholder reglerne. Jeg vil godt spørge ministeren, om de oplysninger, der er fremkommet gennem pressen, er egnet til at skabe fuld tillid til USA i denne sag. Jeg synes faktisk, at de oplysninger, der foreligger tilgængelige i pressen, tyder på, at USA rent faktisk overtræder reglerne, og derfor vil jeg godt spørge ministeren, om han, ligesom jeg har forstået den svenske regering har gjort, vil rette henvendelse til USA for at få en redegørelse om det.

Jeg spørger ikke mindst på baggrund af, at Danmark jo som krigsdeltager har et særligt ansvar, faktisk et direkte medansvar. Føler ministeren ikke, at det er meget pinagtigt, hvis Danmarks allierede, som Danmark fører direkte krig sammen med, overtræder de grundlæggende

konventioner? Vil ministeren gå til USA og anmode USA om en redegørelse, eller har ministeren bare blind tillid til, at alt, hvad USA gør til hver en tid, bare er i orden?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Vi vil naturligvis nøje følge, hvordan det sker, men vi vil bare ikke dømmе på baggrund af et kort klip i CNN.

Vi vil fastslå, at selvfølgelig går vi ud fra, og at det også skal være sådan, at Amerika respekterer den humanitære folkeret. Men vi står også sammen i kampen mod terrorismen, og så vil jeg ikke dømmе Amerika på en enkelt bemærkning, som Rumsfeld har ladet falde, og som jeg også studsede over, men som jo kan underkastes mange fortolkninger. Amerika har forpligtet sig til at respektere den humanitære folkeret. Jeg går også ud fra, at de vil gøre det, og vi vil holde øje med det.

Må jeg så sige i den forbindelse, når nu hr. Keld Albrechtsen taler om at rette henvendelse til USA: Det gør vi også i anden anledning, for jeg kan oplyse, at den danske regering er bekendt med, at der er taget en dansk statsborger til fange i Afghanistan. Vi er bekendt med den pågældendes identitet, men finder ikke at kunne give yderligere oplysninger på nuværende tidspunkt. Regeringen undersøger nemlig hos de amerikanske myndigheder, hvad der kan oplyses om den pågældendes situation og forhold, og justitsministeren vil tage initiativ til, at Folketingets Kontroludvalg kan blive orienteret om sagen.

Så vil jeg gentage, at regeringen støtter USA i kampen mod terrorismen og lægger vægt på, at tilfangetagne bliver behandlet human og retfærdigt. Regeringen har altså tillid til, at den pågældende danske statsborger bliver behandlet i overensstemmelse med de internationale forpligtelser.

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen så meget desto mere grund er der jo til at tage det her alvorligt.

Jeg synes, det var skuffende svar, vi fik fra ministeren. Da jeg så ham i fjernsynet i morges, syntes jeg, der var en meget klar konstatering af, at Genèvekonventionen gælder for disse fanger, og at USA også er forpligtet til at overholde konventionen over for dem. Men det mener den amerikanske regering ikke er tilfældet, og derfor går spørgsmålet på, om den danske regering vil fastholde over for USA, at Genèvekonventionen

gælder for disse Al-Qaida-fanger, og om man i forlængelse af det vil gøre opmærksom på det helt klare forhold.

Kl. 13.40

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Vi er jo i et område, hvor vi både kan komme til at tale om den tredje Genèvekonvention, hvis regler drejer sig om beskyttelse af krigsfanger, og om den fjerde konvention, hvorefter civile nyder omfattende beskyttelse efter tillægsprotokollen. Vi er også i den situation, at også det begreb, der hedder ulovlige kombattanter, kan komme ind i billedet, og jeg kan ikke afgøre, om vi står med krigsfanger, civile eller ulovlige kombattanter. Det er jo i virkeligheden en domstol, der skal afgøre det.

Jeg er glad for, at hr. Holger K. Nielsen var tilfreds med det, jeg sagde i morges, og det gælder stadig væk. Vi går ud fra, at man respekterer de humanitære folkeretsbegreber i denne forbindelse, sådan som jeg har rekapituleret dem, og det er også regeringens opfattelse, at det skal USA naturligvis gøre. Som jeg sagde i morges, vil vi holde øje med det, også i anledning af den kedelige sag med en dansker, der nu er inde i situationen.

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil godt slå fast, at vi er enige i, og at der ingen tvivl er om, at USA, jf. aktivering af Atlantpagtens artikel 5, har ret til at tage de soldater til fange og gennem rettergang stille dem til regnskab for deres handlinger. Men heraf følger naturligvis også, at der er tale om krigsfanger i Genèvekonventionens forstand. Vi kan jo ikke med den ene hånd aktivere artikel 5 og med den anden diskutere, om det er krigsfanger eller ej, og derfor må spørgsmålet være: Betragter regeringen, udenrigsministeren, den danske statsborger som en krigsfange?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg kan faktisk ikke tage stilling til det, for som jeg sagde før, er det jo i sidste instans en domstolsafgørelse, og derfor er det også vigtigt, som jeg måske ikke fik sagt tydeligt nok til hr. Holger K. Nielsen, at vi forventer en almindelig rettergang. Vi forventer, at retsstatens principper bliver respekteret.

Hvad angår den danske statsborger, er jeg nødt til at sige, at på et eller andet tidspunkt vil justitsministeren tage initiativ til, at Folketingets Kontroludvalg kan blive orienteret om sagen.

Men længere kan jeg ikke gå på indeværende tidspunkt.

Morten Østergaard (RV):

Ganske kort: Lederen af Det Danske Center for Menneskerettigheder, Morten Kjærum, har udtalt på samme måde, at det er en dom, der skal afgøre det. Men hans udgangspunkt er, at man er krigsfange, indtil en dom har afgjort noget andet. Er det et synspunkt, som regeringen deler?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det højere juridiske skoleridt må man altså ikke forvente, at jeg kan stå her og levere på stående fod. Jeg har netop gjort opmærksom på, at vi har både den tredje Genèvekonvention om krigsfanger og den fjerde tillægsprotokol om civile, og vi har også begrebet ulovlige kombattanter. Hr. Morten Østergaard kan ikke forlange, at vi her i Folketingssalen kan stå og afgøre i hvert enkelt tilfælde, hvad der er hvad. Det er præcis en domstolsafgørelse.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil bare spørge udenrigsministeren, om den domstol, der skal træffe afgørelse om, hvorledes den danske statsborger skal behandles, er en amerikansk domstol eller en dansk domstol eller eventuelt en amerikansk militærdomstol, og hvad den danske regering forestiller sig, den vil gøre for at sikre, at det bliver efter civilretlige regler, den pågældende bliver dømt.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

For det første skal vi nu undersøge hos de amerikanske myndigheder, hvad der kan oplyses om den pågældendes situation og forhold, og derefter vil justitsministeren tage initiativ til, at Folketingets Kontroludvalg kan blive orienteret om sagen, herunder også de spørgsmål hr. Klaus Hækkerup rejser her. Dem kan jeg ikke stå og give færdige svar på her, men der kommer et møde i Kontroludvalget, hvor de vil blive drøftet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 25

Holger K. Nielsen (SF):

Det er sådan set om det samme emne, så vi kan jo fortsætte lidt endnu.

Det, debatten har handlet om, er jo Genèvekonventionen i forhold til krigsfanger, og man kunne kun forstå ministerens udtalelse sådan, at det er relevant. Det er jo det, som Solana har udtalt sig om, det er jo det, som Røde Kors har udtalt sig om, det er jo det, alle diskuterer, og derfor forstår jeg ikke, at man forsøger at snakke udenom.

Jeg vil godt høre, om ministeren er enig i, at på baggrund af det, man faktisk ved allerede nu – det drejer sig om den amerikanske forsvarsministers udtalelser, hvor han siger, at man i et vist omfang lever op til Genèvekonventionen – er det jo en ren tilståelsessag. Det drejer sig også om noget andet: Der er udsendt billeder fra fangelejren, og ifølge Internationalt Røde Kors er det i hel, hel klar modstrid med Genèvekonventionen, at man tager billeder af krigsfanger og sender dem ud til hele verden. Allerede på de punkter ligger der jo en klar overtrædelse af Genèvekonventionen i forhold til krigsfanger.

Jeg vil godt høre, om regeringen ikke kunne tænke sig i stil med den svenske regering at tage dette spørgsmål op over for USA og klart tilkendegive, at USA for det første skal overholde Genèvekonventionen og for det andet behandle de fanger anderledes.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg har jo allerede svaret på det i en tidligere runde. Jeg bryder mig heller ikke om, at man siger, at man stort set overholder konventionerne, og her svarede jeg måske hr. Morten Østergaard for kort tidligere.

Kl. 13.45

Man skal selvfølgelig overholde konventionerne. Der er jo ikke nogen grund til at skrive under på konventionerne, hvis ikke man overholder dem. Det agter vi også at gøre. Det finder jeg er en selvfølge. Derfor svarede jeg hr. Morten Østergaard så kort. Men selvfølgelig overholder man konventionerne. Det hedder ikke »stort set«, eller »så godt man nu kan komme af sted med det«, eller »så godt man nu synes«. Man overholder dem selvfølgelig.

Det har også været den danske regerings synspunkt i forbindelse med det spørgsmål, hr. Holger K. Nielsen har stillet.

Der er det bredere begreb humanitær folkeret, og det er den, vi går ud fra og har tillid til at amerikanerne respekterer.

Jeg bryder mig heller ikke om det, jeg har set, og derfor vil vi selvfølgelig spørge yderligere til det, og det får vi så også anledning til i forbin-

delse med den danske sag. Og der vil jeg så godt bede til, at det videre forløb finder sted i Kontroludvalget.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg går ud fra, at regeringen er enig i, at alene i det, at der er taget billeder af de pågældende krigsfanger, at offentligheden nu kan følge med i, hvem det er, ligger der en overtrædelse af Genèvekonventionen. Det er jo helt uacceptabelt, at USA gør den slags ting, og derfor kan det jo ikke være rigtigt, at den danske regering som sædvanlig agerer skødehund for USA og bare accepterer alt, hvad USA gør, ligegyldigt hvad USA gør.

I en række andre europæiske lande har der faktisk været en diskussion af de her ting. Der har været en i Storbritannien, den britiske regering har godt nok også sådan trukket sig lidt ind i sig selv, men alligevel har der været en debat om det. Solana var ude med klare synspunkter i går. Anna Lindh har været ude med klare synspunkter på det her. Burde så ikke også den danske regering vise sådan lidt mandsmod og sige til den amerikanske regering, at det her finder vi helt uacceptabelt, for stadig flere mennesker bliver altså oprørte over den måde, USA behandler krigsfanger på?

Vi har støttet USA omkring terrorbekæmpelsen, men så kan det da ikke nytte, at USA efterfølgende blæser på internationale konventioner og behandler mennesker på den måde, som man gør her.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er glad for, at hr. Holger K. Nielsen fastslår, at vi støtter USA i opgøret med terrorismen. Det er så grundlaget. Derefter kommer så, når man har fanget terroristerne, eller de, som formodes at være terrorister, at de selvfølgelig skal have en rettergang, og de skal også behandles efter de humanitære folkeretsregler.

Jeg er enig i, at man skal respektere, og det er også regeringens opfattelse, deres integritet – det er så det med billederne. Og det, som måtte være deres religions særpræg, altså at der er visse ting, man ikke gør eller kan udsættes for ifølge en religion, skal også respekteres, og de har krav på den retfærdige rettergang. Det er den danske regerings klare opfattelse.

Vi er her enige med Solana, men EU har ikke på indeværende tidspunkt foretaget en demarche i den forbindelse, for vi ønsker, ligesom

jeg har sagt her, at få flere kendsgerninger på bordet og ikke nogle ganske få klip i fjernsynet.

Og som jeg har sagt tidligere i dag, vil vi holde øje med det, og vi får altså også anledning til det i anledning af den anden sag.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt stille ministeren et spørgsmål i forlængelse af det spørgsmål, som hr. Hækkerup stillede tidligere, om det forhold, som jeg har forstået at den svenske regering vil drøfte med USA, om at få udleveret den svensker, som er fanget.

Vil der da også fra dansk side blive stillet krav til USA om at få udleveret den danske statsborger, således at det bliver en dansk domstol, der skal tage stilling til de her spørgsmål? Det synes jeg kunne være væsentligt, for vi risikerer jo, hvis en dansk statsborger stilles for en amerikansk domstol, at der kommer en dom, som strider mod danske retsprincipper. Så derfor vil jeg opfordre til og spørge ministeren, om man på linje med Sverige, eventuelt i en fælles henvendelse, vil sikre, at svenske og danske statsborgere kan udleveres til deres hjemland.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Grundlæggende vil Udenrigsministeriet yde den danske statsborger den bistand, vi kan, og det vil sige, at der vil de spørgsmål også blive vendt.

Dernæst er der i denne situation kun det at sige, som jeg nu har sagt to gange, at justitsministeren vil tage initiativ til, at Folketingets Kontroludvalg bliver orienteret om sagen, hvor den så kan drøftes. På indeværende tidspunkt kan jeg ikke sige mere, det ville være forkert.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil godt spørge udenrigsministeren om, hvorfor denne sag skal henvises til Kontroludvalget. Kontroludvalget er jo et udvalg, der er nedsat for at kontrollere efterretningstjenesternes virksomhed.

Her taler vi om en borger, der er grebet, om jeg så må sige, med fingrene i klejnekassen i Afghanistan, formoder jeg – en klejnekasse, jeg bestemt ikke sympatiserer med eller bryder mig om, men der er alligevel tale om en borger, der skal sikres en fair og retfærdig rettergang.

KL 13.50

Derfor vil jeg godt spørge, idet der jo ikke foreligger noget umiddelbart, der siger, at det her skulle være noget, der skulle behandles

hjemmeligt i Kontroludvalget: Hvorfor skal det henvises til Kontroludvalget? Hvorfor kan det her ikke behandles som enhver anden sag med en dansk statsborger, der er grebet i udlandet i at overtræde retsreglerne i det pågældende land?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Ting har jo deres faser. Ét er jo altså, at først skal man blive oplyst, om der er en sådan situation. Så skal man finde ud af, hvad den situation består i. Derefter skal man finde ud af, hvordan den situation skal klares.

Jeg giver her Folketinget en helt ny oplysning. Derfor kan Folketinget ikke forvente, at jeg allerede nu ved alt om denne persons forhold og vilkår, og hvad han anklages for.

Derfor siger jeg her i Folketinget, at vi vil yde ham den bistand, vi kan. Jeg siger her i Folketinget, at vi nu undersøger hos de amerikanske myndigheder, hvad der kan oplyses om den pågældendes situation og forhold. Først derefter kan vi jo tage stilling til de spørgsmål, hr. Klaus Hækkerup har stillet.

Men i den forbindelse er det jo også relevant og ganske klogt, når vi *har* det Kontroludvalg – der er jo mange elementer i en sådan sag, når et menneske tages med fingrene i klejnekassen; vi er jo enige om kampen mod terrorismen, ikke? – at justitsministeren taler med Kontroludvalget.

Holger K. Nielsen (SF):

Jo, men jeg er fuldstændig enig med hr. Klaus Hækkerup i, at denne sag ikke kan henlægges til Kontroludvalget. Det er en sag af offentlig interesse for hele Folketinget.

Jeg vil godt spørge allerede nu, om regeringen har overvejet at sende en delegation derover, sende nogle mennesker derover for at se, hvordan forholdene er for vedkommende, for der er jo tale om ganske alvorlige anklager, der er kommet udefra i forhold til behandlingen af krigsfangerne på Cuba.

Jeg er sådan set tilfreds nok med, at ministeren før indrømmede, at det er imod konventionerne, at man udsender billeder af de her krigsfanger, og at der er ting, som USA skal overholde.

Jeg går også ud fra, at vi ikke er uenige om, at USA ikke har overholdt de regler. Der er udsendt billeder. Men det er da med den amerikanske regerings accept, at der er taget billeder af de krigsfanger, der er på Cuba. Allerede på det punkt har den amerikanske regering jo overskredet Genèvekonventionen.

Derfor er der i allerhøjeste grad brug for, ikke alene i forhold til den danske statsborger, men jo også mere generelt, at den danske regering tager det her meget alvorligt. Man sender en delegation derover, man finder ud af, hvad der sker her, også med henblik på at kunne sige til den amerikanske regering, at det her vil vi ikke finde os i. Det er uacceptabelt.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er enig med hr. Holger K. Nielsen i, at sagen jo ikke kan ende i Kontroludvalget. Derfor sagde jeg jo også, at vi vil yde den pågældende den bistand, vi kan.

Derefter må vi jo tage stilling til, hvori den bistand består. Det kan vi jo først vide præcist, som hr. Holger K. Nielsen nævner, efter selv at have undersøgt forholdene konkret og have talt med amerikanerne om den pågældendes situation og forhold og talt med vedkommende. Det vil vi selvfølgelig gøre. Først derefter kan jeg jo faktisk vide, hvad der herefter skal gøres.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Det næste spørgsmål er stillet til integrationsministeren.

Spm. nr. US 26

Ole Stavad (S):

Jeg vil gerne benytte den lejlighed, som statsministeren tidligere sagde han havde givet Folketinget i forhold til regeringens udlændingeudspil, til at spørge integrationsministeren om en formulering i det, der er fremlagt, nemlig dér, hvor regeringen skriver, at regeringen vil afskaffe de facto-flygtningebegrebet; kun de personer, der efter internationale konventioner har krav på beskyttelse, skal have lov til at opholde sig her i landet.

Jeg føler mig overbevist om, at man, inden man tager et skridt af den karakter, selvfølgelig har undersøgt tingene grundigt. Derfor vil jeg godt spørge ministeren: Hvis vi prøver at kigge på 2001 og 2002, hvor mange af de personer, som har opnået flygtningestatus efter de facto-begrebet, ville fortsat efter konventionerne, hvis vi forudsætter, at de her regler var gældende i 2000 og 2001, kunne opnå beskyttelse? Eller sagt på en anden måde: Hvor mange ville ikke opnå

ret til at tage bopæl i Danmark, hvis reglerne havde været gældende?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Tak for spørgsmålet.

Det er meget svært at svare præcist på, bl.a. fordi man kan være dækket af flere konventioner på én gang, og der har ikke hidtil været foretaget en opdeling af flygtninge efter, hvilke konventioner de er beskyttet af.

Kl. 13.55

Det er derfor, jeg hele vejen igennem har sagt: Vi kan ikke sige præcis, hvad ændringen betyder. Men vi kan for det første sige, at vi overholder konventionerne til punkt og prikke, og vi kan for det andet sige, at det betyder en reduktion.

Men jeg vil gerne i anledning af det, der også har været nævnt tidligere, komme med en invitation: Eftersom der jo nødvendigvis må gå nogle uger, før Folketinget får disse lovforslag til behandling, vil jeg gerne invitere ordførerne over i ministeriet til en mundtlig gennemgang allerede i næste uge.

Så kan vi få klaret både den ene og den anden uklarhed, og ved den lejlighed vil jeg meget gerne uddybe, hvad det er, der gør, at jeg hele tiden har sagt: Vi kan ikke sige noget præcist, men der er en effekt. Det skyldes jo bl.a., at der er kriterier, som hidtil har givet asyl i et vist omfang, hvor vi vil lægge kursen mere på europæisk niveau og følge andre landes praksis.

Ole Stavad (S):

Jeg vil da godt takke for ministerens beredvillighed til at medvirke til, at vi får alle oplysninger. Vi kan måske endda komme så langt, at vi på forhånd vil kunne aflevere nogle spørgsmål – for vi ved jo godt, at der kan være mange vinkler på det her – så vi får det bedst mulige grundlag for at diskutere på et så nøgternt og sagligt grundlag som muligt. Jeg vil gerne sige til ministeren, at vi bestemt ikke har andre interesser i den sag end at diskutere i forhold til kendsgerninger og ikke i forhold til myter.

Jeg vil bestemt ikke bede ministeren om at give et meget præcist tal med X, men ministeren må vel kunne hjælpe med, sådan hvis vi nu runder af til hele hundreder, hvor mange vi så taler om – som det ene.

Det andet, jeg godt vil spørge ministeren om, er: De eneste, som man mig bekendt har anerkendt i Danmark, som ikke er dækket af kon-

ventioner, er militærnægtere – forholdsvis få personer. Hvis ministeren kunne give oplysninger også af den karakter, ville jeg være taknemlig.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan oplyse, at der for et par år siden faktisk kom, tror jeg, 13.000 militærnægtere fra Bosnien. Mange af dem var sikkert dækket af andre konventioner, men der var også nogle, som i andre lande ikke ville have fået asyl.

Jeg kan ikke runde ned eller op i hundreder. Jeg har lige fra starten sagt, at det kan man ikke. Men eftersom der er kriterier, der vil blive lagt om og lagt i retning af europæisk niveau, det, som forhåbentlig kan komme ud af fælles europæiske asylregler, hvis vi nogen sinde kommer så vidt, er det sikkert, at der bliver en effekt. Og den kan godt blive større end både hr. Stavad og jeg forventer – lad os nu se.

Ole Stavad (S):

Jeg vil gerne minde ministeren om, at det ikke er os, der har startet en taldiskussion, det er sådan set regeringen. Hvis vi tager regeringens eget regeringsgrundlag, ser vi, at regeringen i sit regeringsgrundlag har stillet i udsigt, at man vil fremsætte lovforslag, der betyder, at der kommer tusinder – ikke tusind, men tusinder – færre til Danmark.

Derefter kommer der et udspil fra regeringen, hvor ministeren konsekvent nægter at tage diskussionen om konsekvensen i forhold til antal i sit forslag. Er der ikke et eller andet dér, som ministeren synes, han skylder en forklaring på?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan kun sige, at det kan blive tusinder, det kan også blive mindre. Længere kan vi ikke komme i den sag, og det vil jeg meget gerne uddybe ved et møde i næste uge i ministeriet.

Det hænger som sagt sammen med, at en række personer er omfattet af flere konventioner, og at det er umuligt – desværre – at gå tilbage og tage bunken fra sidste år og sige: Hvad vil det så have ført til?

Kl. 14.00

Og så er der jo altså andre end militærnægtere i spil her. Der er også den gruppe af asylsøgere, som subjektivt føler sig forfulgte, men som objektivt ikke kan konstateres at være forfulgte. Der er også andre grupper, som jeg gerne skal redegøre for i næste uge.

Ole Stavad (S):

Jeg kan jo konstatere om svaret fra ministeren, at den målsætning, som regeringen har sat op for sig selv, i hvert fald blæser i vinden. Det vil integrationsministeren ikke høre stærk kritik af fra min side. Man ved ikke, om det udspil, regeringen er kommet med, er et svar på det, som man har stillet i udsigt under valgkampen og i sit eget regeringsgrundlag.

Ministeren siger, at det er besværligt, fordi der kan være nogle, der er omfattet af flere konventioner samtidig. Det har jeg egentlig lidt svært ved helt at forstå, for hvis man er omfattet af en konvention om ret til beskyttelse, så er det jo sådan set mindre væsentligt, om man også er omfattet af en konvention mere. Hvis man har været inde og undersøge, hvem der er beskyttet af konventioner, er det vel mindre væsentligt, om det er en eller flere konventioner. Der kan være en diskussion om, hvem der får det efter flygtningekonventionens bestemmelser og andre konventioner, men de ville alle få ret til opholdstilladelse, som ministeren hidtil har udtalt sig.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Man har en opdeling, efter hvem der er beskyttet af Genèvekonventionen, de såkaldte konventionsflygtninge, og så alle de andre. Men disse andre er fordelt på en række konventioner, og det har man ikke specificeret.

Men lad os prøve i næste uge, om vi kan komme det nærmere. Jeg vil gerne forsikre, at den samlede effekt af regeringens forslag vil kunne måles i tusinde. Det kan jeg forsikre.

Formanden:

Jeg har noteret tre medspørgere: Først hr. Jesper Langballe, derefter fru Ritt Bjerregaard og hr. Kamal Qureshi.

Det betyder så i øvrigt, at vi ikke når flere spørgsmål i dag end det, vi er i gang med for øjeblikket.

Jesper Langballe (DF):

Jamen jeg vil forbavsende nok måske gerne følge hr. Ole Stavads spørgsmål op, men utvivlsomt ud fra nogle andre motiver.

Der kan ikke være nogen som helst tvivl om, hvad det er for et mandat, vælgerne har givet regeringen. Det tror jeg integrationsministeren vil være enig med mig i. Det er, at der bliver drastisk færre udlændinge, der får ophold i landet for fremtiden. I regeringsgrundlaget er der sagt

tusinder, indimellem siger integrationsministeren også tusinder, indimellem hundreder, lige for et øjeblik siden var det måske lidt færre end tusinder.

Integrationsministeren har sagt, hvad der er fuldt forståeligt, at fremtiden kan integrationsministeren ikke råde for; krig og katastrofer i fremtiden kender vi ikke. Nej, men vi kender fortiden. Må jeg så spørge integrationsministeren: Ville det ikke være en idé, at der blev lavet konsekvensberegninger på grundlag af 2001, så man ganske klart fik gjort op, ikke hvor mange der vil komme i fremtiden, men hvor mange færre der ville være kommet, hvis vi havde haft de nye regler i år 2001?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Lad os prøve, hvor tæt vi kan komme, på ordførermødet i næste uge.

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg forstår ministerens svar på den måde, at det ikke er muligt at komme nærmere et tal, selv om der har været mange, der svirrede i luften. Man kan godt nok undre sig over, når man lægger et sådant forslag frem, at der ikke er nogen form for beregninger, men det forstår jeg at der ikke er.

Til gengæld har jeg, håber jeg, forstået ministeren helt korrekt, når ministeren fastholder, at der er tale om, at alle internationale konventioner vil blive overholdt.

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil meget gerne følge op på hr. Jesper Langballes spørgsmål, og jeg vil gerne takke ministeren for invitationen til mødet, og jeg vil sige, at vi dukker gerne op, men vi mener nu også, at nogle af de her spørgsmål har også offentligheden interesse i, og derfor vil vi gerne stille dem i mere offentlige fora.

Kl. 14.05

Så vil jeg gerne spørge i forlængelse af hr. Jesper Langballes spørgsmål, hvorfor det nu er, at det er så svært at gennemgå de asylansøgere, der var sidste år, og simpelt hen lave en beregning af, hvor mange af dem der efter det lovforslag, der kommer til at foreligge på området, ikke ville kunne få asyl.

Det mener jeg ikke kan være så svært at lave en beregning af. Det er vel bare et spørgsmål om at gennemgå de sager og så sige, at de og de personer er af den type, som vi ville have givet afslag til. Så ville offentligheden få at vide, hvad

det er for typer flygtninge, som ministeren ikke mener skal have asyl i Danmark.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Lad os se, hvor tæt vi kan komme det.

Der kan i hvert fald nævnes nogle grupper af asyltilkendelser, hvor kriterierne vil blive ændret i europæisk retning, og det skal jeg gerne redegøre for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 41: Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. og lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber. (Forøgelse af andelsboligkvoten og ændret finansiering af støttede andelsboliger).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).
(Fremsat 9/1 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Gade (V):

I fru Inge-Lene Ebdrupps fravær vil jeg fremføre Venstres synspunkter på lovforslag nr. L 41.

Dette lovforslag, nemlig L 41, er en genfremsettelse af L 46 fremsat af den tidligere regering. Lovforslaget vedrører en forøgelse af kvoten af andelsboliger samt ændringer af finansieringen af støttede private andelsboliger.

Lovforslaget vil bl.a. betyde en væsentlig udvidelse af andelsboligkvoten, og det kan være en medvirkende faktor til at fremme mobiliteten på boligmarkedet.

Andelsboliger er i de senere år blevet en særdeles attraktiv boligform. Bl.a. mange ældre, som ønsker at sælge eller har solgt deres store huse, alternativt er fraflyttet en stor lejlighed, ser andelsboligen som en attraktiv boligform. I en andelsbolig kan man have indflydelse på sin bolig uden at have helt de samme bindinger og forpligtelser, som man har i en ejerbolig.

Lovforslaget indebærer ligeledes en ændring af den statslige medfinansiering, således at den udvidede årlige kvote finansieres ved at reducere støtten pr. bolig. Det mener vi i Venstre er en særdeles udmærket idé, idet efterspørgslen i dag efter andelsboliger allerede langt overstiger den nuværende årlige kvote, og derfor vil udvidelsen af kvoten ikke bibringe staten yderligere omkostninger, og jeg skal derfor give Venstres tilsagn om støtte til regeringens forslag.

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Der er jo ikke nogen tvivl om, at Socialdemokratiets mål er, at alle borgere i Danmark har et trygt og godt sted at bo.

Vi ønsker, at der skal være et varieret udbud af boliger, som kan imødekomme alle de forskellige ønsker og behov, som vi har hver især. Derfor er vi utrolig glade for det her lovforslag, L 41, hvor det foreslås at udvide kvoten for støttede andelsboliger fra 1.000 til 1.800 boliger i de kommende år, samtidig med at støtten omlægges, så dan at det stadig bliver attraktivt at bygge nye andelsboliger.

Vi var også glade for det forslag, som regeringen havde sat til behandling i sidste uge, der handler om at nedsætte den kommunale grundkapital fra 14 til 7 pct., sådan at det i det hele taget bliver meget billigere for kommunerne at bygge boliger i fremtiden.

Grunden til, at vi er så positive over for de her forslag, er selvfølgelig, som den tidligere ordfører også var inde på, at forslagene oprindeligt var udtænkt og fremsat af os selv i den tidligere regering, og oprindeligt indgik de begge som en del af den boligpakke, som Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre fremsatte i efteråret 2001, men som desværre ikke nåede til behandling, inden valget blev udskrevet. Det var en boligpakke, der netop havde til formål at sikre 10.000 nye boliger over de næste 4 år, en boligpakke, der kunne være med til at øge mobiliteten på boligmarkedet og imødegå nogle af de høje priser på boliger, vi ser lige nu.

Som boligsøgende i dag har man jo faktisk ikke noget reelt valg mellem enten at bo til leje, andel eller selv at eje sin bolig, og når det gælder andelsboliger, er efterspørgslen så stor lige nu, at ventetiderne på og priserne for at få lov til at købe en andel er vokset helt kolossalt, især i storbyerne.

Kl. 14.10

Det er ikke rimeligt, og det er et problem, som vi i Socialdemokratiet mener kun kan løses ved